

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 26 (1998/1999)

Številka 6

Stran 354

Andrej Likar:

ZAPLETENA SONČNA URA

Ključne besede: naloge, kronologija, merjenje časa, sončna ura.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/26/1384-Likar-ura.pdf>

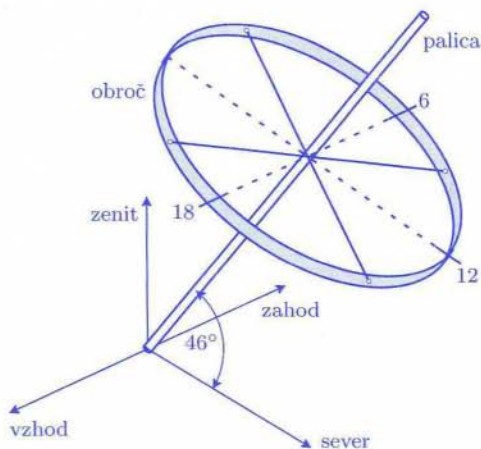
© 1999 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

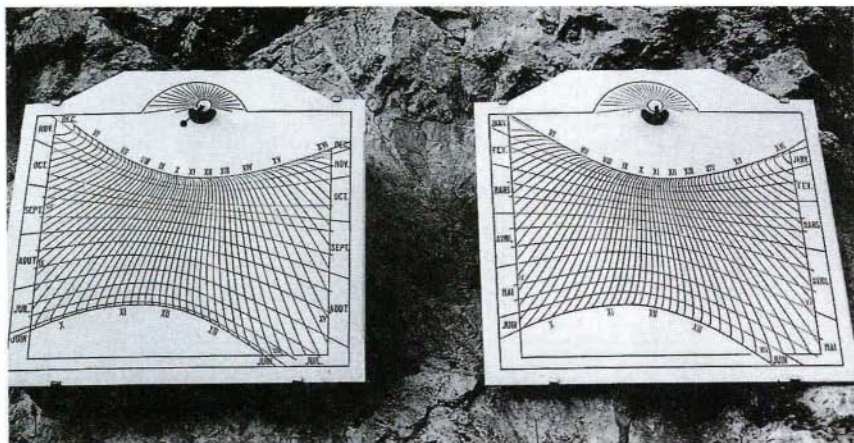
ZAPLETENA SONČNA URA

Menil sem, da je sončna ura zelo preprosta naprava. Naradimo jo tako, da postavimo palico v navpično ravnino, ki seka vodoravno ravnino v smeri sever-jug, in jo nagnemo proti severu za kot 46 stopinj. Tako je palica vzporedna osi, okoli katere se vrtil Zemlja. Na palico nataknemo obroč s številčnico (slika 1), obroč naravnamo, da kaže ura prav, in potem kaže prav v vsakem času, poleti in pozimi, če je le sončno vreme. Kot



Slika 1.

Kot kaže slika 2, pa ni vse tako preprosto. Na prikazani uri so zarisane zapletene črte, ki povezujejo mesto sence ob istih urah v različnih obdobjih leta.



Slika 2.

Kako to? Ali gre za uro in koledar hkrati? Ali se Zemlja ne vrtil enakomerno okrog svoje osi? Morda pa bo kdo od bralcev znal pojasniti to zapletenost?

Andrej Likar